

عنوان مقاله:

سیدجمال الدین و سنت اتحاد اسلام

محل انتشار:

همایش بین المللی بزرگداشت یکصد و پنجاهمین سال حیات فعال جمال الدین حسینی اسدآبادی (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

مجید رنجبردار

خلاصه مقاله:

سید جمال الدین اسدآبادی از جمله شخصیت‌های است که بر سنت فکری زمانه خود تاثیر فراوان گذاشت اگر آیت الله نایینی را پایه گذار گفتمان جدید سیاسی در اندیشه تشیع و شیخ فضل الله نوری را پیش برنده سنت فکری حاکمیت دوگانه در تشیع بدانیم باید سید جمال را اندیشمندی دانست که هم در حوزه نجف و هم در تحولات سیاسی، فکری و اجتماعی ایران تاثیر فراوان گذاشت و سنت فکری اتحاد اسلام که مبارزه با استعمار در آن برجستگی تام داشت محصول تلاشهای فکری و مسافرتی های متعدد و خانه به دوشی وی بود. گرچه این سنت نتوانست به عنوان یک جریان فکری تثبیت شود ولی در نزدیکی جهان اسلام و مبارزه با استعمار، آگاهی بخشی به مسلمانان اثر جدی داشت. سه شخصیت فوق الذکر در تاریخ معاصر ایران در راس سنتهای فکری قرار می گیرند که تا به امروز به تحولات عراق و ایران تسری می یابد. نه تنها در بین سیاستمدارانی که ورود عنصر جدید از حوزه مذهب را بر نمی تابیدند بلکه از هم مسلکان خود نیز نقدهای فراوان دید. سید جمال دو وجه داشت یکی وجه ضد استعماری و دیگری رویکرد رفع عقب ماندگی فرهنگی جهان اسلام، این دو وجه بر آیت الله نایینی به عنوان سردمدار سنت فکری اسلام نوگرا، سنت فکری اتحاد اسلام، بر سکولارهای فرهنگی که به عنوان سلفیزم شیعی معروف شدند و حتی بر ملی گرایان تاثیر فراوان گذاشت. پس از آن هیچ سنت فکری نیست که به یکی از این دو لایه توجه نکرده باشند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/89727>

